

KIS LAP

CSÉPLÉS. (Lásd a 138. lapon.)

celem
irtelem ?!
ragyok,
gyog."

akadt,
arat,
t,
két :

olladat,
ad,
ek,
et !"

ress,
es.

et részére
frt 60 krt.
yes ada-
F. b.

aeum-épület.
pesten.

A KINTORNÁS URFI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AZ ÖREG házfelügyelő összeránczolta a homlokát.

— Van aranya? És azt hiszi, hogy engemet azzal megvesztegethet? Téved, urficskám, mi itt becsületes, istenfélő emberek vagyunk. No, csak előre, különben lármát ütök, összefutnak mindenfelől és még nagyobb lesz a baj.

— Legalább engedjen megmosakodnom.

— Azt már éppen nem engedhetem. Ez a bemázolt képe lesz a bizonyíték, melyet el nem tagadhat.

A két fiu látta, hogy minden könyörgés hasztalan, menni kell. Mint csufosan megvert hadsereg ballagtak a szigorú öreg előtt, ki egyenesen az igazgató szobája felé kísérte őket s ennek ajtaját kinyitván, maga előtt betolta a két fiut, aztán maga is belépett. Több tanár volt éppen együtt az igazgatónál s ugyancsak bámulva néztek mindnyájan a két fiura, de kivált Ernőre.

— Jelentem alássam, igazgató ur, szólt az öreg házfelügyelő, ezt a két ifiurat az éléskamrából való menekülés közben fogtam el. Hát gondoltam, ide kell vezetnem őket.

Ezzel távozott, sorsukra hagyva a bűnösöket.

Ernő úgy reszketett, hogy azt sem tudta, melyik lábán álljon; Tamás sem érezte nagyon mulatságosnak az állapo-

tát, de bizott benne, hogy ő könnyen kivágja magát, mert ő nem követett el valami nagyon nagy hibát. Sőt amint a maskara-képü Ernőre pillantott, még most is alig állhatta meg, hogy ne nevéssen, kivált mikor látta, hogy egyik-másik tanár is majdhogy nem kaczagott.

De bezzeg éppen nem volt nevetős kedvében az igazgató. Máskor nyugodt, barátságos képe kemény szigort mutatott, szemei haragosan villogtak.

— Ki ez a bemázolt képü fiu? kérdé.

— Én... én... kérem... Ernő...

— Szép állapotban kerülsz elé. És megint Tamással együtt. Tehát te, Tamás, folyton csak rosszra tanítod ezt az új társadat?

— Nem tanítottam semmi rosszra, kérem szépen...

— Igen is, nem, hebegte Ernő, csak kiszabadított, mikor rám zárták az ajtót.

— És mi dolgod volt az éléskamrában? Éhes voltál? Torkoskodni akartál? Vagy lopni akartál? Nem tudod-e, hogy ott semmi sem a tied, hogy akármihez nyulsz, azzal tolvajlást követsz el?

— Oh... én... nem akartam lopni... csak... a lekvárt kevertem a lisztbe...

— Tehát ostoba kártétel. Még rosszabb, mert a torkosságnak mentsége volna az éhesség. Ilyen gonosz csinyt nem eszelhettél ki magad; ez csak téled teltetett ki, Tamás.

— De igazán, kérem...

— Meg se próbáld a tagadást. Nem most vallotta-e ő maga, hogy te szabadítottad ki?

— Igen, de...

— Elég. Most nem végezhetjük el ezt a dolgot. Majd holnap délelőtt hivatalok és megtudjátok, mit érdekeltek. Téged, Ernő, éppen ma délután intetek, hogy elnézésre ne számíts. Amint vetettél, úgy fogsz aratni. Elmehtetek!

Az ajtóra mutatott, menni kellett.

Ernőnek még talán a lisztes lekvár alatt is meg lehetett volna látni a halványosságát. Ellenben Tamás inkább vörös volt és mikor kiértek a szobából, boszusan mondá:

— Hallod-e, Ernő, az már nem volt szép, hogy engemet úgy benne hagytál a bajban, mintha én biztattalak volna föl erre az ostoba csinyre!

— De mikor nem engedett beszélni.

— Mégis kellett volna szólanod. Én nem hagytalak volna egy perczig sem olyan gyanu alatt. Ha volt bátorságod ilyen garázda tetre, lett volna bátorságod egy pár szóra is, mikor én jót akartam veled.

Tessék! Ez lett belőle! Dicsőség helyett még legjobb barátjától is szemrehányást kap, hogy gyáva és háladatlan. És még nem is tagadhatja, hogy Tamásnak van oka panaszra.

Próbálta megkérlelni, de Tamás boszusan mondá:

— Hagyd el. Most már nem bánom. Majd holnap tisztába hozom én magam is a dolgomat. De azt ugyan ne várd, hogy még valamikor segítségemre megyek. Ezentul végezd magad ezeket a te jeles terveidet ha kieszelted.

— Oh, hiszen nem is magam eszeltem ki...

De Tamás nem hallgatott rá tovább, előre ment és gyorsan lefeküdt. Szerencsére a többi fiuk már aludtak és Ernő abban bizakodott, hogy talán nem is fogják megtudni ezt a szerencsétlen kalandot.

Mikor elindult, az volt a vágya és reménye, hogy Tamás utján titkon majd mindenki megtudja a nagyszerű csinyt. S ime, most már az volt az egyedüli reménye, hogy Tamás nem fogja elbeszélni s a tanárok sem beszélnek el ilyesmit, talán titok marad, még ha büntetést kap is.

Ez nagyon vékony vigasztalódás volt, ha másrészt arra gondolt, hogy másnap reggel meg kell jelenni az igazgató előtt, a ki itélni fog fölötte. Mi lesz a büntetés? Ki tudja! Valami nagy büntetésre készülhet... az igazgató már előre fenyegette... tolvajnak nevezte.

Roszbabb éjszakája még talán soha sem volt. Kivált mikor az ellenkezőre készült. De hát a balsors üldözi. Olyan szépen követte Viktor ügyes tanácsait és minden máskép ütött ki, mint ahogy kellett volna.

Sápadt volt még másnap reggel is, mikor fölkelte. Azt várta, hogy azonnal hivatja az igazgató; de a lecke kezdetéig ez nem történt. Nem is volt aztán köszönet abban, amit az iskolában végzett. Az esze nem ott járt, ahol a tanár magyarázott; mindig leste, mikor rendelik már az igazgató elé. A legfontosabb feleleteket adta a tanár kérdéseire s kisütötte, hogy ha száz almának az ára három forint, akkor ötven darabot éppen öt forinton kaphatni.

— Ugyan, ugyan! szolt a tanár türelmetlenül. Hol jár az eszed?

Ezt persze nem mondhatta meg, csak még zavartabbá lett s az óra végén azt az intést kapta, hogyha ilyen figyelmetlen és hanyag tanuló lesz, nem sok dicsőséget fog aratni.

A lecke után megtudta, mért késik annyira az a rettegett percz, melyben az igazgató előtt kell megjelennie. Hallotta, mikor két nagyobb diák beszélgetett.

— Az igazgató ur ma reggel hirtelen elutazott.

— Hallottam. Azt mondta a házfelügyelő, hogy nagyon sürgősen kellett elutaznia és oda lesz néhány napig.

Erő hamarjában nem tudta, örüljön-e ennek a hirnek vagy sem. Addig a néhány

napig, míg az igazgató távol lesz, úgy látszik, az ő dolgában nem történik semmi. Hát ezt nem bánta volna. De másrészt meg nagyon kellemetlen, hogy napokig rettegnie kell, nem tudva, mi lesz hát az a büntetés.

Kedvetlenül ógyelgett délután az udvaron, de egyszerre szinte fölkiáltott örömeiben:

— Ni, Viktor! Hogy kerülsz te ide? Csakugyan, Viktor jött feléje s nevetve felelé:

— Persze hogy én vagyok! Éppenséggel úgy kerültem ide, mint te: ide küldtek. Nagyapámnak az a furcsa ötlete támadt, hogy nem enged tovább vakációzni. Hallotta, hogy téged ide küldött az atyád, mert ez nagyon jó iskola, hát felpakoltak engem is és itt vagyok. Ugy-e derék?

— Igen, azt nagyon szeretem, hogy együtt leszünk; de azt hiszem, magad sem fogod szeretni, hogy éppen itt leszünk együtt. Igazad volt, ez na-

gyon rossz hely; itt igen keserves az élet.

— Ohó! Hát már is vannak szomorú tapasztalataid?

— De még mennyi! Pedig megpróbáltam azt mind, amit te tanácsoltál, de csak még nagyobb baj lett belőle. (Folyt. köv.)

A KIS GRATULÁNSOK. (Lásd a 143. lapon.)

RONTÓ PALI DOBJA.

A FORMÁJÁRÓL biz azt senki sem mondta volna dobnak. Inkább fogadott volna, hogy katlan. Erzsike, Tinike és Milike pedig éppen most akár még azt is elhítték volna, hogy talán valami boszorkány-üst vagy megbabonázott katlan. Rontó Pali azonban a leg-határozottabban azt vallotta, hogy az semmi más, mint az ő dobja, mikor

katonásdit játszik amott messze kint a mezőn a pajtásaival.

Ezt azonban csak akkor vallotta, mikor a pajtásaival volt. Otthon soha sem látták, hogy valami dolga lett volna a katlannal. Mert furfangos kópé Rontó Pali. Úgyesen kileste, mikor senki sem látja s akkor csente ki az ő pompás dobját, mely oly gyönyörűségesen szólt, hogy a király egész seregének sincs olyan dobja, mely szebben szólana. Erős

... SZORGALMASAN TÖLTÖGETTÉK. (Lásd a 134. lapon.)

madzaggal az oldalára kötötte, fenekével fölfelé s Vad Laczinak, Rosszcsont Ferkének és a többi pajtásoknak egész gyönyörűségök telt benne, hogy ily remek dob pörgése mellett katonáskodhatnak.

Most azonban nem ilyen dicsőséges feladata volt a katlannak. A mama ott ült a ház előtt és csinált valamit, a mihez sok vízre volt szüksége.

— Erzsike leányom, vegyétek elő a katlankát és hozzatok nekem vizet amonnan a forrásból.

A forrás vagy száz lépésnyire volt a háztól, a kibugyogó vízből egy kis tócsa is képződött s a forró nyári napon nagyon jól esett benne pacskolni. Erzsike, Tinike és Milike mihamar ott termettek a katlannal s mindegyikük vitt egy kis bögrét, kannát, a mivel a jókora katlant

lután az ud-
e fölkiáltott

rülsz te ide?
feléje s ne-

Persze hogy
agyok! Ép-
ggel ugy ke-
n ide, mint
de küldtek.

apámnak az
sa ötlete tá-
hogy nem
tovább va-

zni. Hal-
hogy téged
küldött az
mert ez na-
iskola, hát
oltak en-
és itt va-
Ugy-e de-

gen, azt na-
szeretem,
együtt le-

de azt hi-
magad sem
szeretni,

ppen itt le-
gyütt. Iga-
t, ez na-
ves az élet.
k szomorú

megpróbál-
ál, de csak
Folyt. köv.)

tele merítsék. Akárhányszor bizony mel-
léje is loccsantottak, de az sem volt
baj, mikor viz bőven volt.

Már az inkább baj volt, hogy olyan
sokáig tartott a munka. A kis Birike,
a ki bábujaival elkísérte őket, már szinte
megunta a várást, hogy mikor indulnak
vissza.

— Csodálatos, milyen sok fér bele!
szólt Erzsike.

Mert akármilyen szorgalmasan töltö-
gették, (Lásd a képet a 133. lapon.) alig-
alig akart megelni. Nagysokára mégis
csak megtöltötték színig, aztán vitték.
Ekkor meg az volt a furcsa, hogy mi-
nél tovább vitték, annál könnyebb volt.
De a legislegfurcsább mégis az volt,
hogy mikor a mamához értek, félig üres
volt a katlan.

— Meg van babonázva! szólt Erzsike
ámulva.

— Az ám, mondá a mama kissé
boszusan. Kilyukasztotta valaki . . . ni,
hogy csorog.

Eppen akkor haladt arra Vad Laczi
és hallotta. Nagy fontosán meg akarta
magyarázni s így szólt:

— Persze hogy lyukas. Mondtam teg-
nap Palinak, ne doboljon oly erősen, de
nem hallgatott rám és csakugyan betörte.

— Ugy? Hát ez a ti dobotok?

Egyebet nem szólt, nem is kérdezett
a mama, ennyiből is tudta ő már, há-
nyadán van. És mikor Pali később haza-
jött, neki sem szóltak semmit a dologról.

Másnap a mama kiment a nagy zöld-
séges kertbe és hívta Palit is, a ki min-
dig kész volt a sétára.

— A Zsuzsit előre küldtem, szólt a
mama, de őt majd hazaküldöm, te fogsz
helyette segíteni az öntözésben.

Pali arra is kész volt, bár a vizet jó
messziről kellett hordani a patakából.
Kissé meglepte, hogy a Zsuzsi a dob-
katlant hozta ki vízfordásra, de nem so-
kat tűnődött rajta.

— Bizonyosan azért hozta, mert jó
fogója van.

Szaladt az üres edénnyel a patakhoz,
gyorsan megmerítette és ment vele visz-
sza. De mikor letette, anyja így szólt:

— Mit tréfálgatsz? Hiszen üresen
hoztad vissza.

Az ám, egészen üres volt. Ekkor ju-
tott eszébe Palinak valami.

— Persze . . . kifolyt, mig idehoztam,
mert lyukas.

— Hogy lehetne lyukas! Rég nem
használtuk, mikor pedig eltettem, egészen
ép volt. Nem lehet lyukas. Csak menj
vissza a patakhoz és merítsd meg.

Pali nem merte magyarázni a dolgot,
tehát csak ment vissza a patakhoz és
megmerítette a katlant. Aztán nagyon
sietett vele, hogy ne folyhasson ki belőle
minden viz. De bizony így is üresen
érkezett meg vele; csak épp a katlan
fenekén volt egy kis viz.

— Ejnye, micsoda lustaság ez! dor-
gálta az anyja. Hát nem bírod tele
hozni? Rögtön hozd tele!

Futott Pali a patakhoz is, vissza is,
de akárhogy futott, megint csak nem
hozott elég vizet. Már szinte csorgott
róla a veríték és rémülten gondolt rá,
hányszor kell majd ilyenképen a patak-
hoz menni a lyukas katlannal, a mig elég
vizet összehord. Még kétszer-háromszor
csak neki keseredett, de aztán kimerül-
ten, lihegve szólt:

— Anyácskám . . . igazán lyukas ez
a katlan . . . én bizonyosan tudom . . .
én magam lyukasztottam ki, mert dob-
nak használtam titokban.

— No lásd, mindjárt ezen kezdhetted
volna. Én ugyanis tudtam.

Megröstellte Pali, hogy ily csuful járt.
Azontul békét is hagyott a katlannak,
melyet a mama megigazított. De
hogy egyebet nem rontott-bontott-e, arról
nem mernék jót állni.

IRIGYSÉG.

(Képpel a 136—137. lapokon.)

GAZDÁJÁT kereste a kis Kaffancs. Láta, hogy a kertbe ment; ott bizonyosan megtalálja.

Legelőször is a hinta-ágy felé sietett, mert ott szokott a gazdája meleg napokon hűsölni és heverészni. Már messziről látta, hogy jó nyomon jár, mert ott fekszik a gazdája botja a földön.

— Bizonyosan bent fekszik a hinta-ágyban, talán fölvesz engemet is magához.

De amint egészen közelbe ért, nagy volt az ámulata és bosszúsága. A függő-ágy csakugyan nem volt üres, ámde nem a gazda heverészett benne, hanem három fiatal cicza.

— Ejnye ti mihaszna vakmerő jószágok! förmedt reájok. Hogy mertek oda menni?

— Már ugyan mért ne mernénk? felelé Bibi cicza bátran. Üresen találtuk, van helyünk.

— Az nem a ti számotokra való hely! Rögtön pusztuljatok onnan!

— No no, Kaffancs ur, ne tüzeskedjék! Mi gondja rá, hogy itt hintázunk?

— Igenis van rá gondom. Kötelességem, hogy őrködjem a gazdám holmija körül. Azért hát csak takarodjatok onnan, mert különben...!

— Oh, oh! Mi lesz különben?

A ciczák nagyon bátran néztek le Kaffancsra, ez pedig csak most vette észre, hogy elhamarkodta a fenyegetést, mert a ciczák oly magasan voltak, hogy el nem érhetette őket. Ez még inkább bosszantotta. Milyen jó dolguk van ott s ő lent van a földön! De hát egyebet nem tehetett, mint hogy torkaszakadtából ugatott.

— Megálljatok csak! Mindjárt eljön a gazdánk, majd elkerget ő titeket! Ahá! Már jön is! Most mindjárt kikaptok!

Csakugyan jött is a gazda. A ciczák nem éppen nagyon féltek, mert könnyen

elmenekülhettek a fára, ha a gazda csakugyan el akarja kergetni őket. Megvárhatják közelre. De még nem is volt egészen közel a gazda, mikor így szólt:

— Micsoda nagy lármát csapsz, Kaffancs? Ahá! a ciczák ellen agyarkodol? Hagyd békében őket, hadd hintázzanak. Jőjj utánam, megyünk sétálni.

Fölvette a botját s elindult, Kaffancs pedig nagy bosszusan kénytelen volt utána menni. A Bibi cicza pedig gúnyosan szólt:

— Ugy-e bizony belesültél? Gazdánknak semmi kifogása a mi ártatlan mulatságunk ellen, csak te irigykedtél s azt akartad elhíttetni, hogy hűségből törsz ellenünk.

A TUDÓS TAPSIFÜLES.

— Állat-mese. —

(Képpel a 141. lapon.)

MÉG egészen kicsike volt tapsifüles, mikor egy fürge lábu fiu, aki ott járt a mezőn, elevenen elfogta és hazavitte a faluba. Eppen vándorkomédiások jártak a faluban és két fényes tizeskéért megvették a nyulacskaát.

— Minek az maguknak? kérde a fiu.

— Kitanítjuk, tudóst nevelünk belőle.

A nyulacska nagyon büszke lett és megörült. Mert eddig ugyancsak szepeggett, amint az emberek egymás kezére adták. Odakint a mezőn mindig azzal ijesztgették az öreg nyulak, hogy vége, ha emberek kezébe kerül. De ime, semmi baja, sőt tudós lesz belőle.

Csakugyan lett is. Megtanult dobolni, pisztolyt elsütni és más efféle mesterséget, amit nagyon megbámultak a piaczon a gyermekek. A komédiások pedig sok krajczárt és tizeskét szedtek össze a Tapsifüles produkcióiért.

Jó dolga volt ekképpen Tapsifülesnek, csak az bántotta, hogy a nyul-atyafiság nem tud semmit róla, milyen híres és nevezetes tudós lett ő belőle. Ha most

ott lehetne a mezőn, tudna ám nekik sokat mesélni, ő volna a király a nyulak közt. Mert hetedhét vármegye határában nincs olyan, aki vele mérközhetnék. Végre el is határozta, hogy visszatér a szabadba és ott fog uralkodni.

Nem kellett sokáig lesnie az alkalomra. Mivel olyan szelid volt, gazdái nem igen féltették, hogy megszökik, szabadon járt-kelt a komédiás-bódében. Egyszer aztán kiosont és meg sem állt, amíg ki nem jutott a mezőre.

Nagy örömmel fogadta az egész nyulatyafiság és nagy üdvözölte, mint szerencsés menekültet. De Tapsifüles büszke leereszkedéssel mondá:

— Oh, ne gondoljátok, hogy azért jöttem ide vissza, mintha ott az emberek közt rossz dolgom lett volna. Nem úgy van ám ott az embereknél, mint itt holmi gyáva öreg nyulak beszélnek. No persze, nem mindenkit becsülnek meg úgy, mint engem. De nekem aztán jó dolgom is volt ám.

Nagyon csóválták a fejüket az öreg nyulak, de Tapsifüles büszkén folytatta:

— Ugy ám! De azon nincs mit csodálkozni. Tudtok-e ti dobolni? Ugy-e még ha csak halljátok is, már szöktök. Hát lőni?

En pedig naponként lövöldöztem, mint a vadász. A kutyától meg annyit sem félek, mint a lepkefélétől.

És ettől fogva azt kívánta Tapsifüles, hogy az egész nyulatyafiság neki engedelmeskedjék. A fiatalok bámulták is nagyon, de az öregek csak csóválták a

fejüket és semmiképp sem akartak a tudós Tapsifülesnek engedelmeskedni, mikor azt mondta, hogy fényes nappal ellátogat-

hatnak az erdész kertjébe, hol pompás kövér káposztát találnak. Nem lesz semmi baj. De még a fiatalokat sem eresztették.

— No meglehet hogy igazatok van, ha nem jösztok, szólt Tapsifüles. En mehetek, az más. En szabadon járhatok

az emberek közt, mert én nem olyan közönséges tudatlan nyul vagyok, mint ti. Megyek is.

El is ment s a többiek csak messziről lesték, kíváncsian, csakugyan merészel-e egészen közelre menni az erdészlakhoz. Mert bizony. De hogy aztán mi történt, nem tudhatták, mert dörrenés hallatszott s mindnyájan ijedten elfutottak.

Az történt pedig, hogy az erdész meglátta Tapsifülest és csak olyan nyulnak nézte, mint a többit, fogta a puskáját és lelőtte.

— Jó kövér darab, mondá. Szépen bepakolom és holnap beviszem az uraságnak.

A nyulatyafiai csak várták, várták vissza Tapsifülest, de hiába. Éjjel, mikor már minden csöndes volt, nagy óvatosan oda merészkedtek az erdészlakhoz, hogy tán mégis megtudhatnak róla valamit. Hát csakugyan ott függött a falon (Lásd a képet a 141. lapon.) szegre akasztva, bepólyálva szalmába, hogy csak a feje látszott ki. Szólitgatták, de hiába s egy öreg nyul egészen közel sompolyogva, látta, hogy vércsöppek vannak a mozdulatlanul függő Tapsifüles alatt.

— Csak menjünk innen gyorsan, mondá. Szegény Tapsifüles nem jön soha

többé velünk. Ugy látszik, az olyan tudomány, mint az övé volt, nem nekünk nyulaknak való, nem védte meg a golyó-

tól. Maradjunk meg a magunk tudományánál, ne akarjunk dobolni, lövöldözni, mert nem arra termettünk. Hanem ha veszélyt látunk, használjuk a lábainkat s ne akarjunk mások lenni, mint aminek a bölcs természet alkotott.

C S É P L É S.

(Képpel a czimlapon.)

A MEZEI takarásnak
Vége van az aratásnak,
Hanem azért még,
Munka van elég.
Zakatol a gép.
Zugva bűg a csép.
Megkezdik az asztagot,
Kicsépelik a magot.
A gazda örömmel lássa:
Mennyi az Isten áldása.

»Hajrá! gyerünk segíteni,
Szalma-kazalt építeni
S míg hasznosnak mutatkozunk,
Legalább nem unatkozunk.«
Igy kiált a kis sereg
És a zizegő szalmába'
Térdig süpped el a lába
S végig-végig hentereg.
A szalmát öltre szedik,
S egymást véle befedik.
Ha elesik, az se baj,
Van nevetés, vig kaczaj.
A kazalt bár fel nem rakják,
Hanem inkább ledibolják,
De azért mint napszámosok
Kifáradnak, kimerülnek,
S mint napszámos úgy is esznek,
Ha majd vacsorához ülnek.

A NAGYRAVÁGYÓ ESŐCSÖPP.

— Mese. —

ELMULT a rövid nyári eső, a nap újra kisütött. Egy esőcsöpp a patak partján kihajló vadvirág kelyhébe esett s ott himbálódzott. Tetszett ma-

gának, hogy a napsugár olyan aranyos színeket csillogtat rajta, a virág pedig hálásan sugta:

— Kedves kis csöpp, milyen jó vagy, hogy ide jöttél hozzám! Olyan kevés volt az eső! De te itt maradsz, ugy-e és föl fogod üdíteni szirmaimat?

A kis csöpp büszke lett, hogy ilyen fontos szolgálatot tehet. De ez nem sokáig tartott. Hallotta, amint az alatt csobogó patakban társai így szóltak:

— No, az a szegény pajtásunk ott rekedt azon a virágon s a nap ott fel fogja szárítani. Mi lemegyünk egészen a tengerbe, hordozni fogunk nagy hajókat, hajtunk malomkereket és még sok nagy dolgot fogunk véghezvinni.

A virágon lengő csöpp most már sajnálni kezdte, hogy oda jutott, ahol van. A virág aggódva kérte:

— Oh, ne hallgass a csábitásra, kedves kis csöpp! Itt egymagad is jót tehetsz velem! Ha elhágysz, olyan szomjas leszek!

De a kis csöpp nem hallgatott a kérésre, hanem így sohajtozott:

— Bár csak leszállhatnék társaimhoz! Én is akarok nagy tetteket véghezvinni! Kedves szellő, segíthetnél, hogy szabaduljak innen.

— Ha csak az a kívánságod, könnyen teljesülhet.

S a szellő megrázta a virágot úgy, hogy az esőcsöpp leesett a patakba. A virág busan nézett utána, de a nagyra-
vágó csöpp vígan illant odább.

A mint lejutott a patakba, büszkén szólt:

— Én is itt vagyok!

A patak rá sem hederített s a kis csöpp neheztelve mondá egy társának:

— De gőgös ez a patak. Még úgy tesz, mintha nem örülne a jöttömön.

— Mit örülne? Akár itt vagy, akár nem, az nem számít, mikor oly töménytelen sokan vagyunk.

Kiéd
éppens
csöpp
sokáig
tudta,
Eléged

— I
tovább
séghez

— I
a végt
Egy il

Nag
a fölsz
dékába
tespedt

— C
nyeltem
ves vir
hittem,
végezhe
tévelyg
annál a

A r
bánkód
Rátűző
egyszer
terjed
mind f
hőbe, a
hogy ne

— M
felhő. N

te lásd,
S az

odaesett
virág ö

— C
hagyni,
adatot.

— I
feladat,
csinyke

áhitozva
vele, ho
nem hiá

Kiérték a nagy folyóba. Ott már éppenséggel tökéletesen eltűnt a kis csöpp. Lekerült a folyó fenekére és sokáig nem tudott fölkerülni. Azt sem tudta, leng-e fönt hajó a víz tetején. Elégedetlenül mormogott:

— Hát mindig csak futunk tovább-tovább és soha sem jutunk semmi dicsőséghez? Hova jutunk így?

— Le a tengerbe és ott elkeveredtek a végtelen vízbe, szólott egy öreg hal. Egy ilyen kis csöpp nem számít.

Nagyon elbusult a kis csöpp. A mint a felszínre került, a part egy szakadékaiba jutott, a hol megállt a víz. Ott tepsedt a kis csöpp is sok társával.

— Oh, milyen oktan voltam! Kicsinyeltem a feladatomat, mikor azt a kedves virágot fölüdithettem volna; azt hittem, csekély voltommal nagyobbat végezhetek s most egészen haszontalanul tévelygek. Bár csak ott maradtam volna annál a kedves virágnál!

A napsugár meghallotta az őszinte bánkódást és megsajnálta a kis csöppet. Rátűzött egész melegével s a kis csöpp egyszerre csak azt érezte, hogy párává terjed szét és kiemelkedik a folyóból, mind följebb, míg végre följutott a felhőbe, az anyjához, kinek elpanaszolta, hogy nem volt megelégedve a sorsával.

— Majd próbára teszünk, mondá a felhő. Nem sokára ujjabb utra eresztelek, te lásd, hogyan intézed a dolgodat.

S az ujjabb esőnél a kis csöpp ismét odaesett a virág kelyhébe. Nagy volt a virág öröme, de mégis félve mondá:

— Oh, jól tudom, megint el fogsz hagyni, megveted az ilyen szerény feladatot.

— Dehogy hagylak el! Kicsinyke feladat, hogy téged fölüditselek, de kicsinyke vagyok magam is és nagyra áhitozva, elveszek mint semmiség. Beérem vele, hogy a te szomjodat eloltsam, így nem hiába szálltam le a magasból.

A DICSŐSÉG ÚTJA.

— Beszélyke. —

ENDESEN azt hiszik, hogy nehéz és fáradságos a dicsőség útja. De Janika nem igen tapasztalta. Ő ott járt javában a dicsőség útján büszkén s boldogan s még, csak nagy fáradságába sem került. Most még, az igaz, nem volt nagy hadsereg hős vezére, sem ország bölcs kormányzója, mert hát mindössze is még csak iskolás kis fiu volt. De így is aratta bőven a dicsőséget. Mert az iskolában ő volt a legkitünőbb kis diák, az ő dolgozata volt mindig a legjobb; amit mások nagy iparkodással is alig-alig birtak megtanulni, azt ő alighogy egyszer-kétszer elolvasta, már hiba nélkül tudta. A tanár is büszke volt reá és akárhányszor mondta a többieknek, hogy Janikáról vegyenek példát.

Meg is volt Janika elégedve magával. És természetesen szülei is meg voltak elégedve vele. De Janikának ugy látzott, hogy szülei mégsem mutatják eléggé, mennyire meg vannak vele elégedve.

— Tudod, mamácska, szólott egy napon, az nem kis dolog ám, mikor valaki a legelső az iskolában. Ma is azt mondta a tanár ur, hogy az én dolgozatom volt a legjobb. Pedig minap Kardos Pista nagyon fogadkozott, hogy az övé lesz a legjobb, iparkodott is nagyon, mert az apja szép fényes ezüst forintot ígért neki, ha tulatesz rajtam. Haha! Csakhogy nem sikerült ám! Szegény Pista nem kapja meg a fényes forintost. Hiába is töri

magát akármelyik, mikor már az ugy van, hogy én vagyok mindig az első. Pedig hát... nekem bizony nem sok hasznom van belőle, én nem kapok itthon fényes forintost... még dicséretet sem igen... apácska, mamácska nem is igen örülnek...

— Dehogy nem, kedves fiam. Apácska minap is mondta, hogy meg van veled elégedve.

— Oh, igen... de azt csak egyszer, már régen mondta.

— Te pedig azt szeretnéd, hogy mindennap agyba-főbe dicsérne. Azt nem tehetjük, kedves fiam, mert már most is az a hibád, hogy tulságosan meg vagy magaddal elégedve és el is bizakodol. Erről jó lesz idején leszoknod.

A mama csakugyan különféle dolgokat vett észre, melyek neki nem tetszettek. Ha Janika együtt volt pajtásaival, csak úgy félvállról beszélt velök s ilyenformán csipkedte őket: »No, Edus, te nagyon szépen belesültél tegnap a leczkédba, háromszor is megakadtál; pedig olyan könnyű az egész, csupa játék;« vagy pedig: »No, Béla, téged ugyan szépen megdicsért ma a tanár ur, azt mondta, hogy az írásod valóságos tyukkaparás.« És mindig azzal végezte: »Lám, nekem megint azt mondta a tanár ur, kitűnő volt a dolgozatom, jelesül tudtam a leczkémet.«

Otthon is minduntalan szóba hozta, hogy ő a legjobb tanuló az osztályban, minden tárgyban ő az első és társai hiába is próbálnak vele versenyezni, szegényeknek bizony kárba vész a fáradtságuk. Testvérbátyjával, Aladárral, pedig

minduntalan valóságos haragban volt, mert a négy évvel öregebb Aladár semmikép sem akarta nagyon nagyra tartani a Janika dicsőségét s minduntalan azt mondogatta, hogy nagyon könnyű tárgyak azok, amiket Janika eddig tanul és ha helyesírási hiba nélkül tud írni, meg holmi kis számadást jól meg tud csinálni, az bizony nem nagy dolog, sőt kötelessége az olyan tanulónak, akinek olyan szép tehetsége van, mint Janikának; az sem nagy dolog, hogy azok közt a kis fiuk közt ő a legkitűnőbb tanuló, mert hát ő már előbb otthon is tanult egyetmást éppen Aladártól.

Az ilyen beszéd roppantul bosszantotta Janikát, szinte elvörösödött haragjában és két napig sem állt szóba Aladárral.

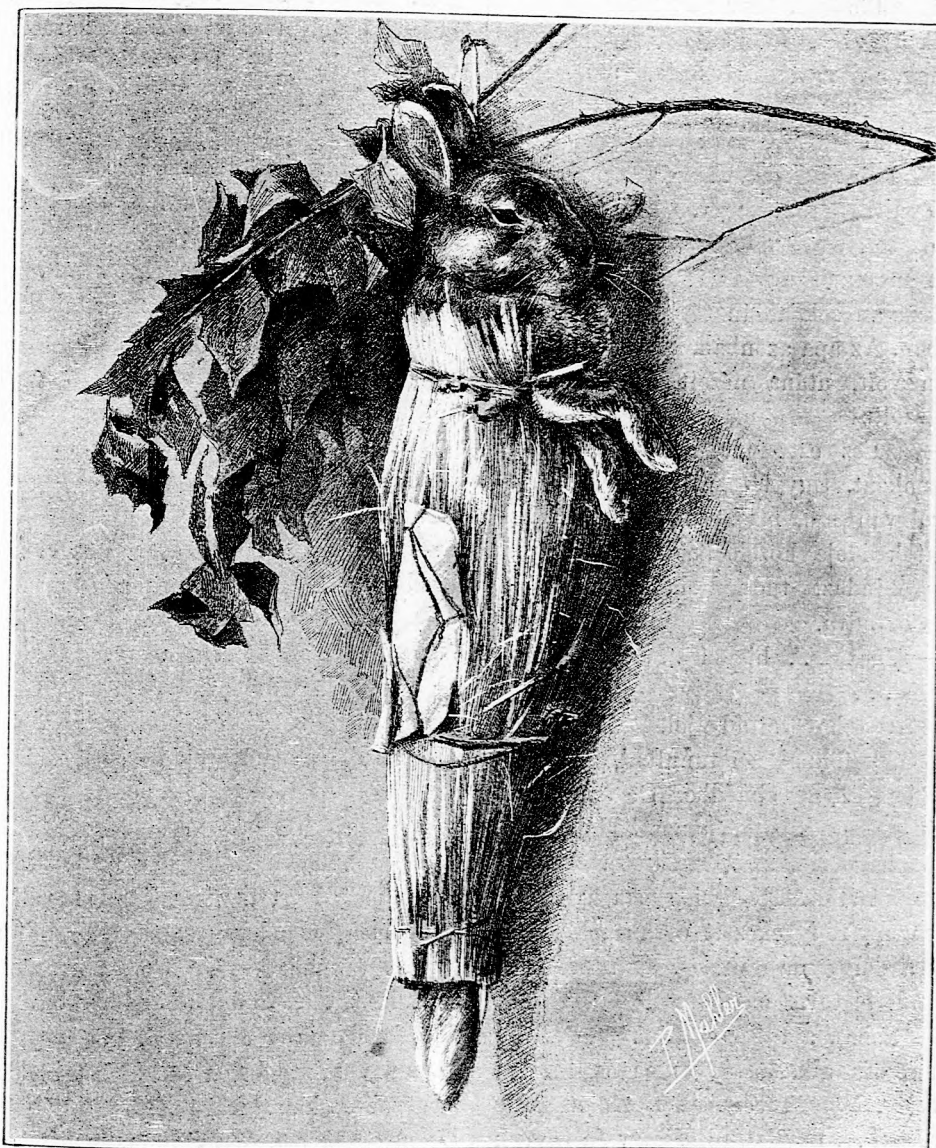
— Oh, tudom én, miért beszél oly fitymáló hangon, mondá. Bezzeg Aladár nem a legelső ám a maga osztályában. Irigykedik reám. Pedig én ott is első leszek, ha majd oda jutok. Azt ugyan hiába beszél, hogy ott már nehezebb tárgyakat kell tanulni. Semmi sem nehéz... ha én valamit egyszer-kétszer elolvasok, úgy tudom, mint a parancsolat.

És mert ily büszkén és elégedetten bizhatott magában, a legtöbbször már kint lehetett látni a játéknál, mikor más fiuk még javában fáradtak a leczkéjökkel. Hovatovább több időt töltött sétálással, labdázással, úgy hogy az apa végre figyelmeztette is, hogy ne hanyagolja el a könyveket.

— Oh ne félj, apácska. Nem azért vagyok első az iskolában, hogy félnem kellene valamelyik leczkétől. Tegnap csak az iskolában olvastam el, éppen mikor

a tanár ur már belépett és olyan pompásan tudtam! Szinte sajnáltam, hogy a tanár ur nem kérdezett ki.

Egyszer azonban mintha valami kis felhő takarta volna el Janika dicsőségének ragyogó napját. Mintha boszusan

... OTT FÜGGÖTT A FALON. (Lásd a 137. lapon.)

tért volna haza az iskolából. És másnap, meg azután is meglehetősen elhallgatott a hivalkodó dicsekvéssel. Egy délután pedig különösen haragos képpel forgatta egyik könyvét, úgy hogy ez feltűnt a mamának, aki meg is kérdezte, mi a baja?

— Nagyon boszantó, amit a tanár ur velünk mivel! Ekkora leczkét adni fel! Tessék! Innen ... egészen idáig ... ez éppen kerek negyven lap. Ez már mégis sok!

A mama is úgy találta, hogy ez már csakugyan sok, talán tévedés van a dologban. Az apa azonban, ki éppen szintén jelen volt, utána nézett a dolognak s így szólt:

— Hisz ezt már mind tanultatok részenként. Ugy látom, hogy csak ismétlésről van szó, bizonyosan mert a vizsgálatok ideje közeledik. Tulajdonképen már mindazt tudnod kell, ami most fel van adva.

— Igen ... hiszen ... akkor tudtam is ...

— Aligha tudtad jól. Alkalmasint csak úgy fölületesen tanultad, nem vészed be jól az elmédbe. De az csak a saját magad hibája, panaszkodnod nem szabad. Pótold, amit mulasztottál.

Hozzá is látott Janika keményen. De bármennyire igyekezett, csak a felét bírta úgy a hogy megtanulni. Hanem azért nagyon biztatta magát:

— Sebaj, a többire is emlékszem egy kicsit. És alkalmasint nem is lesz rá szükség, hogy tudjam, a tanár nem fog kérdezni ... úgy is tudja, hogy én vagyok a legjobb tanuló ... ámbár tegnap és tegnapelőtt ... no, az csak véletlen volt ...

Véletlen volt-e vagy más egyéb, nem tudom, de a következő napon Janika még rosszabb kedvvel tért haza az iskolából. És ami még nagyobb baj volt, kevéssel utóbb az apa szintén hazatérvén sétájáról, így szólt:

— Kedves fiam, éppen most találkoztam a tanár urral, — mondhatom, nem valami jó hirt hallottam felőled.

Janika fülig elvörösödött, az apa pedig komoly hangon folytató:

— Sokszor dicsekedtél, hogy te vagy az első, legjobb tanuló az osztályban. Szeretném tudni, most is úgy van-e?

— Oh ... kedves apa ... az csak véletlen ... nem tudom, mi lelta a tanár urat ... egy idő óta úgy üldöz ... mindig éppen azt kérdezi, amit véletlenül nem tanultam meg.

— Az nem véletlen és semmi menteséged sincs. A tanár ur nem üldöz, hanem igen helyesen jár el. Észrevette, hogy elbizakodtál sikereidben, fölületesen végezted a dolgot és azt hitted, csupa dicsekvéssel és hivalkodással el lehet ütni a komoly munkát. Egy ideig rád hagyta, hogy járj a magad útján, de most számon kéri, mit tanultál. És szomorú hallanom, hogy az utóbbi időben nemcsak a legelsőnek nem váltál be, hanem ugyancsak hátra kerültél a hanyag tanulók közé, akik semmit sem tudnak. Ha így folytatod, bizony nem nagy örömünk lesz benned.

Janika szinte belesápadt. Ezt kellett megérnie neki, a legkitünőbb tanulóknak! De nemcsak ezt. Tanulótársai most busásan visszafizették neki a sok gunyolódást s akárhányszor majdnem sirva tért

haza
ségne
már s
amit l
són ve
kezett

haza,
hivalk

—
aki sel
doguln

—
felelé

—
ez? A

el, mik
nem is

haladt,
dott, h

gozott.

mig a l
bukásh

A kö

szen má
tett töb

inkább
tartáss

rasztó u
séghez,

A

SÜTÉ
ról
fogna ki
sokkal f
fogott ki
aki már
sütötte v

Mindj
a mama

haza. Vége volt a dicsekvésnek, büszkeségnek s nagyon igyekezett volna most már szorgalmas munkával helyre hozni, amit hetykén elmulasztott. De már későn volt. A vizsgálatok napja bekövetkezett s Janika olyan bizonyítványt vitt haza, hogy egy csöpp oka sem volt vele hivalkodni.

— Hát az a szegény Kardos Pista, aki sehogy sem birt veled szemben boldogulni? kérde az apa.

— Neki . . . neki . . . csupa jelese van, felelé Janika zavartan.

— És kitalálnád-e, hogyan történt ez? Az a szegény Pista nem csüggedt el, mikor eleinte nehezen boldogult, de nem is bizakodott el, mikor később előre haladt; nem dicsekedett, nem gunyolódott, hanem kitartóan és serényen dolgozott. Mert ez ám a dicsőség utja, míg a hivalkodó elbizakodás előbb-utóbb bukáshoz vezet.

A következő esztendőben Janika egészen másképp fogott a dolgához. Nem lehetett többé hallani a hivalkodását, de annál inkább lehetett látni, mily komolyan, kitartással dolgozik. És ezen a nehéz, fárasztó uton csakugyan eljutott a dicsőséghez, hogy legelső lett az osztályban.

A KIS GRATULÁNSOK.

(Képpel a 132. lapon.)

SÜTHETNE a nap még sokkal forróbban, mint ahogy tud, mégsem fogna ki azon, akiben még ennél is sokkal forróbb szeretet lakik. Nem is fogott ki azon a három kis testvéren, aki már dél óta ott izzad-fárad a nap-sütötte virágos réten.

Mindjárt ebéd után oda állt Ninuska a mama elé, hogy szeretne Emmikével

és Dinikével kimenni a mezőre és magukkal vinnék oszonnájukat is. A mama meg is engedte, nem érheti ott őket semmi baj, eljátszoghatnak ott bátran egészen estig.

Csak hogy nem játszani mentek ám, hanem komoly, nehéz munkára. Holnap lesz a nagymama nevenapja és megmutatják, hogy ők is megemlékeztek róla, ha nem is oly fényesen, mint Lórika, az ő kényes nagyvárosi unokatestvérok, aki most náluk időzött falun és titokban előre is nagybüszkén megmutatta nekik, milyen fényes névnapi ajándékot hozott a nagymamának.

Mikor Ninuskáék ezt látták és hallották, eleinte bizony elszomorodtak. Nekik nincs pénzök, hogy drága ajándékot vegyenek, de még ha volna is, itt a kis faluban semmit sem vásárolhatnának. Pedig ők is szeretik a jó nagymamát úgy, mint Lórika; és a nagymama mégis azt fogja hinni, hogy csak Lórika szereti őt igazán.

Jó szerencse, hogy Klári néni észrevette Ninuskáék busongását és meg is tudta az okát. Mindjárt nagy tanácskozást tartott is velök, de hogy mit végeztek, az titok maradt, egyelőre csak annyi lett belőle, hogy Ninuska, Emmike és Dinike elkérezkedtek a mezőre. Lórika nem ment velök, mert úgy vélte, hogy nagyon meleg van; Ninuskáék pedig egy csöppet sem hivatották, sőt szerették, hogy elmaradt tőlök.

Mert nagy munkába fogtak ott kint a mezőn. Virágot szedtek. Ez persze rendesen multság-számba megy, de csak akkor ám, ha addig szedünk virágot, ameddig kedvünk tartja. Ninuskáék azonban több kellett. Már nagy halommal volt rakásra gyűjtve a vadvirág, de még kerestek, szedtek többet, pedig szinte csurgott az arcukról a veríték.

— Még nem elég! A néni azt mondta, hogy sok legyen!

Végre már esteledni kezdett. Ekkor bokrétákba kötötték a tömérdek virágot s kézben, kosárban, rudacskára fűzve vitték haza. A kis ajtón osontak be, egyenesen a Klári néni szobájába. A néni örvendve fogadta őket.

— Jól van, elég. Majd reggel korán keljetek föl, aztán segíték nektek.

Mikor a nagymama másnap reggel belépett a maga szobájába, meglepetve, örvendve kiáltott fel:

— Oh de kedves meglepetés! Kinek köszönjem meg?

A nagymamának igazán nagy volt az öröme. Beteges, gyöngé volt, nem járhatott ki a házból s ime, a szobáját virágos mezővé varázsolták; ahová csak tekint, tarka vadvirágok üdvözlik. Ninuska, Emmike és Dinike szinte pironkodtak nagy örömiükben, hogy a kedves jó nagymamának ennyire kedvét tölthették. A nagymama pedig megtudván, hogy ők szedték nagy fáradsággal a virágot, sorra ölelte, csókolta őket.

— Ti nagyon kedves, jó gyermekek vagytok!

Lórika ezalatt szinte boszusan állt ott. Az ő fényes ajándéka is ott volt az asztalon, de a nagymama észre sem vette. Végre is Lórika maga volt kénytelen a nagymamát figyelmeztetni reá, elmondva, hogy ezt a szép ajándékot ő hozta. A nagymama ezt is szívesen fogadta, de mégis meglátszott, hogy nem örül neki annyira, mint a Ninuskák sok vadvirágának.

Most már aztán Lórika szomorodott el és boszankodott is. A jó Klári néni ezt is észrevette és így szólt:

— Nincs okod busulni, mert a nagymama szívesen fogadta a te megemlékezésedet is. De hogy a Ninuskáké nagyobb örömet okozott neki, az természetes. Te a mamádtól kapott pénzen, minden fáradságod nélkül vásároltál ajándékot és egy kicsit arra is gondol-

tál, hogy parádézni fogsz vele; Ninuskáké pedig csak arra gondoltak, hogy a maguk erejéből örömet érezzenek a nagymamának és ezért készséggel fáradtak. Az igazi szeretet nem hivalkodik, hanem inkább áldozatot hoz. Ezért okozott a Ninuskáké vadvirága több örömet a nagymamának.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIII. köt. 7-ik számában közölt *betűrejtvény megfejtése:*

A tizenhárom vértanu.

Helyesen fejtették meg: Vári Jenő, Salamin Andor, Patterson Margit és Orsolya, Baum Róza és Miklós, Guary Malvinka, Lázár Piroska, Benedek Pista, Jurenák Pálma, Lízauer testvérek, Baksay Mariska és Jolán, Moesz Izabella és Ilonka.

*

A »KIS LAP« XLIII. köt. 7-dik számában közölt *találós mese megfejtése:*

Hortobágy.

Helyesen vagy részben fejtették meg: Lázár Piroska, Patterson Margit és Orsolya, Benedek Pista, Guary Malvinka, Moesz Izabella és Ilonka, Baksay Mariska és Jolán.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Tiller Ella. A szíves meghívást köszönöm. Nagy sajnálatomra nem lehettem jelen. De hiszem, hogy a »Kis Lap«-ból vett szindarab előadása jól sikerült. Hogy »A kintornás fiú« című elbeszélés még hány számon át fog folyni, azt nem határozhatom meg, mert az attól is függ, hogy egyéb közlemények mellett több vagy kevesebb jut-e belőle egy-egy számba. De még jócskán el fog tartani. — **Szontagh testvérek.** Jó kívánságokért és megemlékezésekért fogadjátok szíves köszönetemet. — **Tamássy Bálint.** Magam is szerettem volna ott nyaralni veled. De majd egyszer valamikor meg is nézem én még azt a ti szép vidékeket. — **Lízauer testvérek.** Szorgalmas gyűjtésetek bő eredményét átadom a szegény fiúnak, ki jó hasznát veszi. Az ő nevében szívesen köszönöm. — *Több levélről a jövő számban.*